

**Hodnocení diplomové práce
zpracované Štěpánem Markem
na téma
Právní úprava kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu**

Diplomant si jako téma diplomové práce vybral problematiku výkonu externí kontroly veřejných financí vykonávanou Nejvyšším kontrolním úřadem. Za cíl si diplomant zvolil podat podrobný přehled činnosti a fungování Nejvyššího kontrolního úřadu a poukázat především na problematická místa právní úpravy jím vykonávané kontroly a srovnat jeho činnost s institucemi obdobného typu v jiných státech Evropské unie.

Diplomová práce je rozčleněna na úvod, pět kapitol a závěr. Diplomová práce rovněž obsahuje seznam použitých zkratk a použité literatury. Diplomovou práci doplňují názorné přílohy.

V úvodu diplomant nastínil obsah své diplomové práce se zdůrazněním jejího hlavního cíle.

První kapitolu diplomant věnoval teoretickému vymezení některých pojmů jako je úřad a orgán. Dále se zabývá pojmem kontrola, její formou a druhy a modely kontrolních institucí.

Ve druhé kapitole diplomant popisuje historii kontroly na území České republiky. Diplomant zmiňuje ústavní zákon č. 481/1991 Sb., kterým se zřizuje Nejvyšší kontrolní úřad České republiky, kterému byla vymezena působnost zákonem č. 61/1992 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadě České republiky. Diplomant však neuvádí, zda-li tento úřad fungoval a po jakou dobu. V této souvislosti by bylo přínosné, aby diplomant v rámci ústní obhajoby diplomové práce doplnil, zda-li byla naplněna úloha Nejvyššího kontrolního úřadu ČR a jaká byla jeho vazba na Nejvyšší kontrolní úřad vzniklý zákonem č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu.

Třetí kapitola diplomové práce je ústřední kapitolou, ve které se diplomant zabývá právní úpravou kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu. Je třeba kladně ocenit, že se diplomant neomezil pouze na popis právní úpravy, ale že v diplomové práci vyjádřil i své názory. Zajímavé je zamyšlení diplomanta nad otázkou správnosti volby členů Nejvyššího kontrolního úřadu, resp. nad úpravou navrhování těchto osob prezidentem Nejvyššího kontrolního úřadu Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Diplomant vyjádřil názor, že navrhování kandidátů na člena Nejvyššího úřadu prezidentem Nejvyššího úřadu může být jednostranností, při které nemusí být prioritou profesionalita kandidátů a doporučuje do tohoto procesu zapojit např. nezávislé profesní instituce či občanská sdružení. V rámci ústní obhajoby diplomové práce by měl diplomant více objasnit tyto své myšlenky a uvést vlastní názor, z jaké profesního prostředí by měl podle jeho názoru vzejít adept na člena Nejvyššího kontrolního úřadu a zda-li by měla mít volba členů Nejvyššího kontrolního úřadu politický aspekt, aby byla například zajištěna určitá proporcionalita politických vlivů v kolegiu Nejvyššího kontrolního úřadu.

Diplomant ve třetí kapitole vymezil oblast působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu a neopomněl poukázat na to, že během jeho činnosti došlo k úpravám v této oblasti vlivem rozhodnutí Ústavního soudu či obecných soudů, které konstatovaly nezákonnost kontroly prováděné Nejvyšším kontrolním úřadem v určitých oblastech. Tuto problematiku diplomant vhodně doplnil některými soudními rozsudky, které uvedl v příloze diplomové práce.

Třetí kapitola diplomové práce popisuje též organizační strukturu Nejvyššího kontrolního úřadu, kterou diplomant dokumentuje přílohou, ve které uvedl organizační schéma Nejvyššího kontrolního úřadu. Oceňuji vlastní úvahy diplomanta ohledně výkonu funkce prezidenta a viceprezidenta a jejich morálních vlastností zaručujících, že budou svou funkci řádně zastávat. Zajímavé a podnětné jsou i názory diplomanta na délku funkčního období členů Nejvyššího kontrolního úřadu včetně jejich kárné odpovědnosti. Ztotožňuji se s diplomantem, že by v tomto ohledu mělo dojít ke zpřesnění právní úpravy, aby byla zajištěna vysokou odbornou způsobilost těchto osob a stanoveny účinné nástroje k dodržování povinností, které jim zákon ukládá. Tuto problematiku by diplomant mohl doplnit

v rámci ústní obhajoby o informace týkající se odměňování členů Nejvyššího kontrolního úřadu zejména v době jejich pracovní neschopnosti a vyhodnotit, k jakým změnám došlo od roku 2002 ve vazbě na kárné řízení.

Třetí kapitola tvoří hlavní část diplomové práce, proto se v ní diplomant věnuje i vlastní kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu. Diplomant se zabývá vymezením některých pojmů obsažených v zákoně, kontrolním procesem a popisuje vztah Nejvyššího kontrolního úřadu k samosprávě.

Ve čtvrté kapitole diplomant pojednává o mezinárodní spolupráci Nejvyššího kontrolního úřadu s nejvyššími kontrolními institucemi. V této části diplomové práce je zmíněn základní dokument týkající se externí kontroly a to Lidská deklarace se svými principy kontroly hospodaření s veřejnými finančními prostředky, jakož i principy nezávislého postavení nejvyšších kontrolních institucí. Diplomant v této části diplomové práce vysvětluje úlohu a význam mezinárodních uskupení v oblasti kontroly, tj. INTOSAI a EUROSAI.

Pátá kapitola se zabývá srovnáním postavení nejvyšších kontrolních institucí v některých vybraných státech Evropské unie. Diplomant se zejména zaměřil na právní úpravu kontroly ve Slovenské republice, která je české právní úpravě dosti blízka. Existují však rozdíly, které diplomant vyzdvihl a poukázal na jejich přednosti.

Závěrem diplomant shrnuje vývoj kontroly v České republice a zdůrazňuje současný přínos právní úpravy kontroly.

Diplomant se pokusil v diplomové práci zachytit nejdůležitější znaky kontroly. Pro úplnost by bylo vhodné, kdyby diplomant v rámci ústní obhajoby doplnil, jaké má Nejvyšší kontrolní úřad postavení při výkonu finanční kontroly podle zákona o Finanční kontrole ve veřejné správě a zda-li se na něj tento zákon vztahuje.

Diplomová práce splňuje kritéria kladená na tento typ prací, a proto jí doporučuji k ústní obhajobě.

V Praze dne 07.02.2008

JUDr. Pavlína Vondráčková
vedoucí diplomové práce